

Лидија Аризанковска
Универзитет “Св. Кирил и Методиј” во Скопје
Филолошки факултет “Блаже Конески”, Македонија, Скопје
larizankovska@yahoo.com

УНИВЕРБИЗАЦИЈА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Целта е да се покаже состојбата во македонскиот јазик од современ аспект во однос на процесот на универбизацијата како една од зборообразувачките тенденциите на современиот јазик, прагматички обусловена, односно поттикната пред сè од економијата во јазикот и разгледувана од функционален аспект, во најголем дел присутна во разговорниот јазик.

Клучни зборови: универбизација, македонски јазик, јазична економија, прагматичка обусловеност, именски образувања

The objective is to show the situation in the Macedonian language, from a contemporary point of view concerning the process of univerbation as one of the word creation tendencies of the modern language, pragmatically conditioned, that is, motivated above all from the language economy and reviewed from a functional aspect as mostly present in the colloquial language.

Key words: univerbation, Macedonian language, language economy, pragmatically conditioned, nominal word creation

1. Универбизацијата, како еден од начините на зборообразување во македонската наука за јазикот не предизвикува поголем интерес, особено ако се земе предвид фактот дека се работи за јазик од аналитички тип, па универбизацијата може да се разгледува како еден од начините за поедноставување на изразот (поаѓајќи од општата дефиниција за универбизацијата како појава кога синтагма или цела реченица се адаптира како еден збор без промена во значењето, преземено од Ѓорић, а цитирано според Radovanović 2004: 45), прагматички обусловена и од функционално-стилски аспект пред сè присутна во разговорниот јазик.

1.1. Според некои македонски слависти придонес во проучувањето на универбизацијата како дел од зборообразувањето од конфронтати-

вен аспект имаат чешките и руските слависти како Једличка, Барнет, Земскаја, Китајгородскаја, Ширјаева и др. (в. Роус, Пашоска, Каранфиловски 1985: 39).

Барнет прави групирање на словенските јазици во врска со типологијата на разговорната реч и притоа izdelува четири групи на јазици. Во првата група ги сместува рускиот, украинскиот и полскиот јазик, кај коишто разговорната реч претставува адаптација на литературниот јазик; во втората група се македонскиот и словачкиот јазик кај коишто разговорната реч е адаптација на супстандардот, во третата група е чешкиот јазик чија разговорна реч е адаптација на интердијалектот и неговото издигање во функција на стандард и во четвртата група ги сместува српскиот и хрватскиот јазик, како и горнолужичкиот кај коишто разговорната реч е супстандард на некои дијалекти (Роус, Пашоска, Каранфиловски 1985: 39).

1.2. Кирил Конески, пак, зборува главно за синтаксичка конверзија *...кога зборот (збороформата) се преосмислува семантички без никаква формална промена и минува од една зборовна група во друга, на пример учен човек → учен 'научник', богат (прид.) → богат (им.) и др.* (Конески К. 1995: 24) наспроти парадигматското зборообразување или морфолошката конверзија, чиј производ се бессуфиксните типови деривати од типот *влез ← влезе, прекин ← прекине* (Конески К. 1995: 24). Инаку, самиот тој издвојува четири начини на зборообразување: лексичко-семантички, лексичко-синтаксички, морфолошко-синтаксички и морфолошки (афиксен) начин (Конески К. 1995: 11). Во случајов станува збор за морфолошко-синтаксички начин. Зборувајќи за синтаксичката конверзија, зависно од тоа во која група преминува лексичката единица, се izdelуваат следните типови на синтаксичка конверзија: супстантивизација, адјективизација, прономинализација и адвербијализација. Како еден од најпродуктивните зборообразувачки модели во македонскиот јазик се покажува токму супстантивизацијата на придавките (в. Николовска 2009, <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/4607>).

2. Универбизација

Според Благоева во бугарскиот, рускиот и чешкиот јазик се izdelуваат три типа на универбизација зависно од видот на зборообразувачките средства кои се користат во процесот на деривацијата, и тоа:

универбизација со средства за морфолошко зборообразување (суфиксална и со нулов суфикс, односно асуфиксална), универбизација со средства за морфолошко-синтаксичко образување и универбизација со средства за лексичко-семантико зборообразување (в. Благоева 2003, <http://www.slav.uni-sofia.bg/Pages/Blagoeva.pdf>).

Во описот за македонскиот јазик ќе се задржиме на:

2.1. Елиптична универбизација. Според Кирил Конески претставена како универбизација со нулова зборообразувачка морфема или нулов суфикс (в. Конески К. 1995: 23), од типот: *дежурен* ← *дежурен лекар*; *сиромав* ← *сиромав човек*; *автобуска* ← *автобуска станица*; *дневна* ← *дневна соба* (аналогно: *детска* ← *детска соба*); *возачка* ← *возачка дозвола*; *Клинички* ← *клинички центар*; *Филолошки* ← *Филолошки факултет* (аналогно: *Машински* ← *Машински факултет*, *Електро* ← *Електротехнички факултет*, *Медицински* ← *Медицински факултет*); *Универзална* ← *Универзална сала*; *Утрински* ← *Утрински весник*; *Трговски* ← *Градски трговски центар*; *кабелска* ← *кабелска телевизација*; *родителска* ← *родителска средба*, *матурска* ← *матурска прослава*, *дипломска* ← *дипломска работа* (аналогно: *семинарска* ← *семинарска работа*); *минерална* ← *минерална вода* (разг. исто така: *газирана* ← *газирана вода*); *мобилен* ← *мобилен телефон*, итн.

Во дадениот случај всушност станува збор за т. н. супстантивна универбизација во зборообразувањето, каде што во спојот придавка и именка, придавката ја презема доминантната функција (в. Роус, Пашоска, Каранфиловски 1985: 40) или т.н. универбизација со средства на морфолошко-синтаксичко зборообразување каде што универбизмите (во славистичката литература именувани уште како универба-ти) се разгледуваат како супстантивизирани придавки, добиени како резултат на елиптична супстантивизација (в. Благоева, <http://www.slav.uni-sofia.bg/Pages/Blagoeva.pdf>). Ваквите примери во македонскиот јазик се својствени пред сè за разговорниот јазик.

Примери:

- (1) Кога треба да бидеш на *автобуска*? (разг.)
- (2) Имаш ли *возачка*? (разг.)
- (3) Утре имате *родителска*. (разг.)
- (4) Избрав тема за *дипломска*. (разг.)
- (5) За мене донесете *минерална*. (разг.)
- (6) Си купив нов *мобилен*. (разг.)

2.2. Суфиксална универбизација

Овој тип на универбизација со додавање на суфикс на зависната придавка во македонскиот јазик не можеме да речеме дека го нема, но во секој случај е поредок и непродуктивен. (Роус, Пашоска, Каранфиловски 1985: 41).

2.2.1. Најчесто се образуваат деривати со суфиксите: *-ка, -ки, -ак, -ица, -ец* и др.

Ќе наведеме неколку примери од овој тип на универбизација во македонскиот јазик: *нуклеарка* ← *нуклеарна централа*, *халогенка* ← *халогена светилка*; *мајсторка* ← *мајсторски/завршен меч*; *соленки* ← *солени стапчиња*, *салонки* ← *салонски чевли*, *лудак* ← *луд човек (аналогно: чудак ← чуден човек)*; *нокница* ← *нокна кошула*; *сообраќаец* ← *сообраќаен полицаец*; *административец* ← *административен работник*; *хонорарец* ← *хонорарен работник*; *сезонец* ← *сезонски работник*; *хуманитарец* ← *хуманитарен работник*; *документарец* ← *документарен филм*; *деструктивец* ← *деструктивен човек*; *негативец* ← *негативен човек/ли*; *итрец* ← *итар човек*, *генијалец* ← *генијална личност*; а кај примерите *прваче* ← *дете во прво одделение* и *забаваче* ← *дете во предучилишна/забавишна група* е дополнително вклучена и хипокористичната, односно ‘чувствената’ компонента.

Главно станува збор за именски универбизми.

Примери:

(7) Доаѓа пролет и бидете со отворен ум кога се во прашање новите пролетни модели на *салонки*, мокасини, сандали и влечки.
/http://republika.mk/20 февруари 2017/

(8) *Нуклеарка* во Македонија, реалност или фикција?
Дали на Македонија ѝ е неопходна *нуклеарка* и може ли државата да си дозволи еден таков грандиозен проект, со кој дефинитивно се решава проблемот на обезбеденоста со струја?
/http://utrinski.mk/3 март 2009/

(9) Демек јас сум луд? За тебе сум *чудак* и *лудак*?
Затоа ли не можеш да ме разбереш и за тебе јас сум *чудак* и *лудак*?
/http://okno.mk/5 април 2016/

(10) Снимен *документарец* за Македонија

Фасциниран сум од шармот на вашата земја.... На овој начин Јон Фаршоу, светски познатиот режисер, го опишува восхитот што го доживеал за време на снимањето на својот *документарец*.

[/http://www.dnevnik.mk/28](http://www.dnevnik.mk/28) ноември 2016/

(11) Карпош Соколи и Куманово играат *мајсторка* за финале Екипите на Карпош Соколи и на Куманово вечерва ќе го играат решавачкиот петти меч од полуфиналето во плеј-офот на македонското кошаркарско првенство.

[/http://www.plusinfo.mk/vest/finale/15](http://www.plusinfo.mk/vest/finale/15) мај 2016/

Што се однесува до суфиксната универбизација, за разлика од другите словенски јазици, во македонскиот јазик таа не е многу продуктивна, а кај некои примери се развива под влијание на соседните јазици, особено под српско влијание (*народњак* ← *народна музика (обично новокомпонирана)*, *трбушњак* ← *трбушен/мак. стомачен танц, перверзњак* ← *перверзен човек* (аналогно: *стручњак* ← *стручен човек; миник* ← *мини сукња/мак. здолниште, порник* ← *порно филм*) кое се чувствува во разговорниот јазик, и станува дел од секојдневната комуникација, односно како што беше погоре споменато, разговорната реч претставува адаптација на супстандардот. Употребата на ваквиот тип универбизми може да се каже дека е воедно и дел од јазичната експресија, односно во ваквиот случај не се работи само за економичност во јазикот туку многу повеќе за јазична експресија. Тука би ги споменале и дериватите од типот: *комуњар* ← *'следбеник на комунизмот'*, *соросоид* ← *'личност која дејствува под закрила на Сорос'*, употребувани со негативна конотација, а особено фреквентни во последниот временски период.

Примери:

(12) Воедно, оттаму потсетуваат дека владата на Словенија веднаш по катастрофалните поплави во Македонија, одговорила на барањето на Македонија и испратила *стручњак* за координација во отстранувањето на последиците од несреќата, во рамки на Механизмот за цивилна заштита на Европската Унија.

[/http://meta.mk/tag/struchnak/25](http://meta.mk/tag/struchnak/25) август 2016/

(13) Познат *стручњак* од областа на човечкиот потенцијал, држел предавање. <https://www.facebook.com/mladiemc/photos/4> ноември 2015/

(14) Колумна – Љубомир Д. Фрчкоски

“Трбушњак”

[/http://star.dnevnik.com.mk/18](http://star.dnevnik.com.mk/18) март 2006/

(15) Како ќе се приближуваат нови избори, така сите околни политички лузери ќе одат на “бацирака” во владејачкиот бастион и ќе играат “трбушњак”.

[/http://www.dnevnik.mk/14](http://www.dnevnik.mk/14) февруари 2002/

(16) Комунисти визави *комуњари*

[/http://dnevnik.mk/31](http://dnevnik.mk/31) март 2015/

(17) Фејсбук расправија на “вмровец” и “комуњар” – Што мајка ти?

[/http://zase.mk/foto-fejsbuk-raspravija/3](http://zase.mk/foto-fejsbuk-raspravija/3) април 2015/

(18) Користењето на терминот “*sorosoidi*” е дискриминација

Во одделен број медиуми во последно време се одомаќи терминот “*sorosoidi*”. Овој термин се употребува во различен контекст, меѓутоа, секогаш со негативно значење.

[/http://www.plusinfo.mk/mislenje/17](http://www.plusinfo.mk/mislenje/17) август 2015/

2.2.2. Од глаголските универбизми може да се споменат дериватите на *-ира*: *кешира* ← ‘плаќа во готово/во кеш’; *брендира* ← ‘прави бренд од нешто’; *кредитира* ← ‘дава кредит’; *брифира* ← ‘дава кусо известување, брифинг’. Се работи главно за глаголски универбизми мотивирани од основи од туѓо, односно несловенско потекло, најчесто навлезени преку англискиот јазик.

Примери¹:

(19) Челзи не жали пари – *кешира* 55 милиони за Ромањоли

[/http://sportski.mk/18](http://sportski.mk/18). 10. 2016/

(20) Здружението “Кажмакчалан” ќе го *брендира* македонскиот мед.

[/http://vesti.mk/read/news/8496974/3080631/zdruzhenieto-kajmakchalan-kje-go-brendira-mariovskiot-med/25](http://vesti.mk/read/news/8496974/3080631/zdruzhenieto-kajmakchalan-kje-go-brendira-mariovskiot-med/25). 03. 2016/

(21) Кој ја *кредитира* Владата?

[/http://faktor.mk/koj-ja-kreditira-vladata/18](http://faktor.mk/koj-ja-kreditira-vladata/18) март 2017/

(22) “Вечер”: Кој ги *брифира* меѓународните претставници во Македонија?

[/http://kurir.mk/makedonija/vesti/vecher](http://kurir.mk/makedonija/vesti/vecher) /17 март 2017/

---

¹ Примерите претставуваат наслови на дадени прилози во новинарски текстови.

2.3. Компресиска универбизација

Станува збор за соединување на две полнозначни мотивирачки основи во една сложена, односно сложена-суфиксална творба (в. Šehović 2012: 407) или зборообразувачки компресии, како што ги нарекува Елена Корјаковцева (Корјаковцева 2016: 88), од типот: *главоболка* ← *глав-о-бол-ка* ‘болка во главата’, *крводарителство* ← *крв-о-дарител-ство* ‘процес на дарување крв’, но и со нулов суфикс: *водовод* ← *вод-о-вод-о* ‘инсталација за довод на вода’, *листопад* ← *лист-о-пад-о* ‘паѓање на листови’, *гроздобер* ← *грозд-о-бер-о* ‘берење грозје’, *крвоток* ← *крв-о-ток-о*, ← ‘движење на крвта’, а во поново време и од типот: *кафетиење* ‘кога се тие кафе’, *муабетправење* ‘кога се води разговор/разг. муабет’ или како во погоре наведениот пример бацирака ‘баци/бакнува рака’ (в. 2.2.1., пр. 15)

(23) *Вртоглавица* и *главоболка* сè повеќе ги мачат граѓаните
/http://veser.mk/makedonija/26 април 2015/

(24) Во Кавадарци почнува “Тиквешки *гроздобер* 2016”
/http://sitel.com.mk/1 септември 2016/

(25) Инсталација, или местенка за *кафетиење*... /https://www.facebook.com/realnokavadarci/26 декември 2016/

2.4. Универбизација со абревијација

Во современиот македонски јазик и скратениците се третираат за посебен вид деривати кои се добиваат со скратување на зборовите што се во состав на сложените називи (в. Конески К. 1995: 83–86), (*МНТ* ← *Македонски народен театар*, *МАНУ* ← *Македонска академија на науките и уметностите*). Ваквата тенденција за образување скратеници е актуална во последните дваесеттина години, особено со напливот на туѓи зборови, најмногу од англиско потекло (*CD* ← *compact disk*, *LCD* ← *liquid crystal display*, *SMS* ← *short messaging system*, *PIN* ← *personal identification number*, *PDF* ← *portable document format*, *DVD* ← *digital video disk*), а кои стануваат дел од секојдневниот живот и се дел од потребата за економија во јазикот. Затоа оваа тенденција се пренесува и кај скратениците од домашно потекло (*МОН* ← *Министерство за образование и наука*, *МВР* ← *Министерство за внатрешни работи*, *УЈП* ← *Управа за јавни приходи*, *УКИМ* ← *Универзитет Св. Кирил и Методиј* и др.).

Примери:

(26) Помош при избор на ТВ (*LCD* или *LED*)

Да е *Full HD*, да има дигитален тјунер, од приклучоци стандардните ама и *USB*.

/http://forum.it.com.mk/threads/5 февруари 2011/

(27)“Тартиф” во режија на Галин Стоев премиерно во *MHT*

/http://www.novamakedonija.com.mk/15 декември 2016/

(28)Награди за најдобрите студенти на *УКИМ*

/http://kurir.mk/makedonija/vesti/20 март 2017/

2.5. Универбизација со блендирање

Еден од начините на образување универбизми, особено својствен за поновиот период е т.н. блендирање (анг. *blending*). Ваквиот начин на образување зборови е тенденција во поновиот период, поттикнат од економијата во јазикот и особено изразен во комуникацијата преку социјалните мрежи, присутен најчесто во говорот на младите, како и во даден сленг. Во македонскиот јазик се работи најчесто за тенденција на преземање готови форми од англискиот јазик, како на пример: *бранч* ‘оброк меѓу појадок и ручек’ (анг. *brunch* ← *breakfast* + *lunch*); *чилекс* ‘опушти се’ (анг. *chillax* ← *chill* + *relax*); *броманс* ‘братска дружба’ (анг. *bromance* ← *brother* + *romance*), образувани со комбинирање, односно т.н. блендирање. Овој начин на образување не е типичен за македонскиот јазик (за ова и за наведеното погоре в. повеќе Arizankovska 2016: 3070–3086).

Примери:

(29) Секоја недела во декември одиме на *бранч* во *Distrikt Bar & Kitchen!*

Every Sunday in December we’re going to the *branch* at *Distrikt Bar & Kitchen!*

/ https://www.facebook.com/DistriktBarKitchen/posts/7 декември 2016/

(30) За прв пат во Македонија се нуди светски популарното *бранч* (*brunch*) мени, што доаѓа од англиските зборови *breakfast* (појадок) и *lunch* (ручек), достапно за сите.

/http://www.makmoda.com/6 декември 2016/

3. Заклучок

Главна мотивација за универбизацијата се јазичната економија (оттаму и најголемиот број универбизми се дел од разговорниот јазик) и јазичната експресија како дел од даден јазичен израз, односно од даден функционален стил.

Овој зборообразувачки модел е особено значаен во процесот на збогатувањето на основниот лексички фонд на македонскиот јазик и во процесот на создавањето синоними, во случајов како еден економичен модел во постигнувањето на примарната функција на јазикот, комуникациската. Во македонскиот јазик како јазик од аналитички тип, универбизацијата може да се смета како процес кон поедноставување на јазичниот израз, со цел побрза и поефикасна комуникација. Сепак, нивната употреба во насока на разбирање на пораката е врзана со честотата на нивната употреба и соодветниот медиумски пласман.

Тенденцијата во македонскиот јазик во насока на образување на вакви лексеми, сепак најмногу е изразена преку супстантивната универбизација, и тоа од типот: *кабелска* ← *кабелска телевизија*, *минерална* ← *минерална вода*, *мобилен* ← *мобилен телефон*, каде што универбизмите главно се разгледуваат како супстантивизирани придавки, добиени како резултат на елиптична супстантивизација. Ваквите примери во македонскиот јазик се својствени особено за разговорниот јазик.

Тенденцијата за образување универбизми и нивна честа употреба особено во публицистичкиот, односно новинарскиот функционален потстил е пред сè поради јазичната експресија. Целта е употреба на ефектни синтетизирани изрази, со цел да бидат забележани и примарно восприемени, односно пренесени најчесто во интерес на медиумската пропаганда. Неспорна е и поврзаноста со тематско-рематската структура на исказот, нагласување на она што е ново и важно во медиумите со цел привлекување на поголемо внимание. Во секојдневниот говор, пак, универбизацијата е резултат на јазичната економија, односно јазичната прагматика, односно брзо и ефикасно пренесување на пораката. Употребата на универбизмите главно се сведува на веќе образувани и прифатени деривати, со веќе дефинирано значење, па нивната семантичка перцепција е содржана во самата лексема, која се употребува како готова форма. Евентуален потенцијален проблем е

појавата на можна хомонимија, но во таков случај контекстот е одлучувачки во насока на правилно пренесување на пораката.

Корпус

[/http://www.dnevnik.mk/](http://www.dnevnik.mk/)
[/http://faktor.mk/](http://faktor.mk/)
[/http://www.facebook.com/](http://www.facebook.com/)
[/http://forum.it.com.mk/](http://forum.it.com.mk/)
[/http://kurir.mk/](http://kurir.mk/)
[/http://www.makmoda.com/](http://www.makmoda.com/)
[/http://meta.mk/](http://meta.mk/)
[/http://www.novamakedonija.com.mk/](http://www.novamakedonija.com.mk/)
[/http://okno.mk/](http://okno.mk/)
[/http://www.plusinfo.mk/](http://www.plusinfo.mk/)
[/http://republika.mk/](http://republika.mk/)
[/http://sitel.com.mk/](http://sitel.com.mk/)
<http://star.dnevnik.com.mk/>
[/http://sportski.mk/](http://sportski.mk/)
[/http://utrinski.mk/](http://utrinski.mk/)
[/http://vecer.mk/](http://vecer.mk/)
[/http://vesti.mk/](http://vesti.mk/)
[/http://zase.mk/](http://zase.mk/)

Литература

- Lidija ARIZANKOVSKA, 2016: 168. Macedonian. *Word-Formation. An International Handbook of the Languages of Europe*. MÜLLER, Peter O., OHNŮ HEISER, Ingeborg, OLSEN, Susan, RAINER, Franz (Eds.). Volume 4. Berlin: The Gruyter Mouton.
- Stjepan BABIĆ, 2009: Komentar natječaju za 2008. *Jezik*. 56, Osvrti, 76–78. (преземено од: http://Univerbizacija_Stjepan_Babic_2009_76_78 (hrcaak.srce.hrfile135871)).
- Диана БЛАГОЕВА, 2003: Универбизацијата в нај-новото славјанско словообразување (вврху материал от българики, рускиа и чешкиа език). *Съпоставително езикознание*. Том 28, кн. 3. (преземено од: <http://www.slav.uni-sofia.bg/Pages/Blagoeva.pdf>).

- Кирил КОНЕСКИ, 1995: *Зборообразувањето во современиот македонски јазик*. Скопје: Бона.
- Елена И. КОРЯКОВЦЕВА, 2016: *Очерки о языке современных славянских СМИ*. Siedlce: Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlca.
- Виолета НИКОЛОВСКА, 2009: Супстантивизацијата на придавките како продуктивен зборообразувачки модел во македонскиот јазик. *Литературен збор*, 1–3. (преземено од: <http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/4607>).
- Milorad RADOVANOVIĆ, 2004: Dekompozicija i univerbizacija. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*. XLVII/1–2, 43–49.
- Донка РОУС, Маргарита ПАШОСКА, Максим КАРАНФИЛОВСКИ, 1985: Универбизацијата како тип на зборообразување во чешкиот, рускиот и македонскиот јазик. *Литературен збор*. XXXII 2, 39–44.
- Amela ŠENOVIĆ, 2012: Univerbacija u bosanskom jeziku. ДРАГИЋЕВИЋ, Рајна (ур.). *Творба речи и њени ресурси у словенским језицима* (Зборник радова са четрнаесте меѓународне конференције Комисије за творбу речи при Меѓународном комитету слависта). Београд: Филолошки факултет, 407–417.

Univerbation in the Macedonian Language

Starting from the general definition of univerbation as a phenomenon when one clause or a whole sentence is adapted as one word without a change in the meaning, we can conclude that the main motivation for univerbation is language economy (hence most of such cases of univerbation are part of the colloquial language) and language expression as part of a specific language expression, or a specific functional style.

This word formation model is especially significant in the process of enriching the basic lexical fund of the Macedonian language and also in the process of synonym creation, in this case as one economic model for achieving the primary function of the language, that is, communication. In the Macedonian language, as an analytical type of language, univerbation may be considered as a process towards simplification of the language expression, in order to have faster and more efficient communication.

However, its use in relation to understanding the message is related to the frequency of the use and the appropriate media placement of such words.

This tendency in the Macedonian language, aimed at creation of such lexemes is mostly expressed through the nominal univerbation, presented in the following cases: *кабелска* ← *кабелска телевизија* (*cable* ← *cable television*), *минерална* ← *минерална вода* (*mineral* ← *mineral water*), *мобилен* ← *мобилен телефон* (*mobile* ← *mobile phone*), where univerbal lexemes are mostly analyzed as substantivized adjectives, obtained as a result of the elliptical substantivization. Such examples in Macedonian language are most frequent especially in colloquial language.

The tendency for creation of univerbal lexemes and their frequent use in publishing or journalist functional sub-style, is above all aimed at achieving language expression.